

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

Priština, 25. novembar 2015.g.

IZVEŠTAJ

Žalba br.290/2015

Hivzija Bukvić

protiv

Ministarstva unutrašnjih poslova - Departman za državljanstvo, azil i migraciju - DDAM-Komisije za žalbe za sticanje državljanstva

Za: G. Skender Hyseni
Ministar unutrašnjih poslova

G.Slaviša Mladenović
Komesar za jezike

Ombudsman Kosova, shodno Ustavu Republike Kosovo, član 135, stav 3, kao i Zakona o Ombudsmanu br. 05/L-019, član 16, stav 1 i član 18. stav 1.2, dana 25. novembra 2015.g. objavljuje sledeći izveštaj:

I. SAŽETAK ČINJENICA U SLUČAJU

Činjenice, dokazi i informacije kojima raspolaže IO mogu se predstaviti na sledeći način:

1. Dana 17.06.2014.g. g. Hivzija Bukvić u (daljem tekstu žalilac), preko Opštine Istok podnosi zahtev za državljanstvo Republike Kosovo(RK), registrovan pod br.1724/14.
2. Dana 24.09.2014. DDAM, nakon razmatranja zahteva i priloženih dokaza u prvostepenom postupku, donosi odluku br. 1724/14, kojom se odbija pravo žalioca na registraciju državljanstva RK u registar državljana.
3. Dana 15.12.2014. žalilac prima odluku br. 1724/14, od DDAM, koja mu je izdata na srpskom jeziku, i potpisuje potvrdu o prijemu navedene odluke, koja je žaliocu data na potpis samo na albanskom jeziku. U navedenoj odluci prezime žalioca je pogrešno napisano kao Burkić umesto Bukvić, kako stoji u zahtevu žalioca i priloženoj dokumentaciji.
4. Dana 23.12.2014. žalilac preko svog advokata, blagovremeno ulaže žalbu MUP-DDAM-KŽD na prvostepenu odluku br. 1724/14, i prilaže dodatne dokaze koji su uredno navedeni u tekstu žalbe i takođe skreće pažnju i traži da se greška, u vezi sa njegovim prezimenom, ispravi.
5. Dana 10.02.2015. KŽD, u drugostepenom postupku, razmatra žalbu žalioca na prvostepenu odluku i donosi odluku br.15/2015, kojom se odbija žalba žalioca i potvrđuje prvostepena odluku br. 1724/14 od 24.09.2014.g. U ovoj odluci, takođe, je ponovljena ista greška u prezimenu žalioca.
6. Dana 04.06.2015. žalilac odlazi u MUP-DDAM, da bi se informisao da li je po uloženoj žalbi na prvostepenu odluku, od 23.12.2014, KŽD zasedala i donela odluku. Tom prilikom jedva uspeva da se sa službenikom sporazume na srpskom jeziku, nakon čega prima odluku KŽD, br.15/2015, na albanskom jeziku i daje mu se da potpiše potvrdu o prijemu navedene odluke, br.1322, od 04.06.2015, koja je takođe data na albanskom jeziku, koji žalilac vrlo slabo razume. Žalilac je pred službenikom DDAM izrazio svoje nezadovoljstvo i zatražio da mu se navedena odluka prevede i izda na srpskom jeziku, na šta mu je službenik odgovorio da mora da podnese poseban zahtev za prevod navedene odluke.

II. POSTUPAK PRED INSTITUCIJOM OMBUDSMANA

7. Dana 04.06.2015. g. Hivzija Bukvić, podnosi žalbu Instituciji Ombudsmana (IO), protiv MUP-DDAM-KŽD, sa navodima o kršenju ljudskih prava koja se odnose na upotrebu službenih jezika u postupku pred nadležnim organom, prava na državljanstvo, kao i nepoštovanje poslovnika o radu KŽD, prilikom vršenja zakonskih ovlašćenja tokom odlučivanju po zahtevu žalioca za prijem u državljanstvo Republike Kosovo. Žalilac je takođe naveo da je u odlukama navedenog organa u prvom i u drugom stepenu, njegovo prezime pogrešno navedeno, u njima je umesto Bukvić napisano Burkić.
8. Dana 8.6.2015. g. Bukvić podnosi žalbu u IO protiv MUP-a u vezi odbijanja zahteva za državljanstvo i upotrebe službenih jezika, koja je registrovana kao Ž.br. 290/2015.
9. Dana 09.06.2015.god. u postupku istrage, pravna savetnica IO je na sastanku sa direktorom DDAM, predstavila slučaj žalioca i zatražila uvid u dosije u predmetu

žalioca, kojom prilikom je dogovoren drugi sastanak za 12.06.2015. kako bi se razmotrila prvostepena odluka DDAM. Istog dana pravna savetnica IO posetila je i predsednika Komisiju za žalbe za državljanstva u predmetu žalioca, ali on nije bio dostupan za razgovor.

10. Dana 12.06.2015. pravna savetnica IO je na drugom sastanku sa direktorom DDAM i šefom Divizije za državljanstva/odgovorna strana/ izvršila uvid u dosije predmeta po zahtevu br.1724/14 od 17.06.2014.g.nakon čega je od odgovorne strane tražila izjašnjenja vezana za: nepoštovanje Zakona o upotrebi jezika u smislu člana 1, 2 i 4: način na koji je vrednovana procena podnete dokumentacije žalioca za sticanje državljanstva: obaveštavanje žalioca o datumu razmatranja žalbe u smislu čl 10 AU o osnivanju i određivanju poslovnika o radu Komisije za žalbe za sticanje državljanstva i obaveštavanje stranke o odluci KŽD. Odgovorna strana se izjasnila da smatra da podneta dokumentacija u slučaju žalioca ne dokazuje ispunjenje uslova u smislu čl.32 Zakona o državljanstvu br.04/L-215 kao i čl.3 i 4 AU br.05/2014. o kriterijumima koji sadrže dokaze o državljanstvu bivše SFRJ i stalnom prebivalištu na teritoriji Kosova do 1.januara 1998. a da je o pitanju upotrebe jezika stranke u postupku u drugostepenoj odluci, KŽD trebala da vodi računa o upotrebi jezika kao i poštovanju procedure predviđene AU br.06/2014. Što se tiče obaveštavanja stranke o odluci KDŽ, utvrđeno je da žalilac nije obavešten u zakonom predviđenom roku, i ako je žalilac u zahtevu naveo svoje kontakt telefone a u dosijeu se nalazila i žalba sa adresom ovlašćenog advokata. Pravna savetnica IO je na sastanku preporučila odgovornoj strani, da u najkraćem roku izvrši prevod odluke KŽD br.15/2015, na srpski jezik, koji žalilac govori, kao i da se izvrši prevod potvrde o prijemu odluka, koje su žaliocu date na potpis i da se u odlukama br.1724/2014 i br.15/2015 ispravi greška u prezimenu žalioca i iste dostave žaliocu.
11. Dana 26.06.2015. žalilac je obavestio pravnu savetnicu IO da je 24.06.2015. primio telefonski poziv iz DDAM. kojim su ga obavestili da dođe i preuzme navedenu odluku KŽD prevedenu sa albanskog na srpski jezik i da je u obe odluke DDAM izvršena ispravka greške u prezimenu žalioca. Žalilac je 26.06.2015. preuzeo iste i potpisao je novu potvrdu o prijemu br.2971 od 26.06.2015. koja mu je ovog puta data odštampana na oba službena jezika, od kog dana mu teče rok za iskorišćavanje pravnih sredstava na raspolaganju.
12. Dana 27.07.2015. žalilac je obavestio pravnu savetnicu IO da je 23.07.2015.g uložio žalbu na odluku KDŽ br.15/2014.Osnovnom sudu u Prištini- Odeljenju za administrativne poslove.
13. Dana 8.10.2015. prava savetnica IO je nakon više pokušaja, zakazala i održala sastanak sa predsednikom KŽD u predmetu žalioca. Na sastanku je razmatrana procedura u postupku donošenja odluke br.15/2015 u smislu čl.10 i 14. AU br.06/2014, kao i vrednovanje priložene dokumantacije uz žalbu žalioca. Pravna savetnica IO je tražila na uvid zapisnik sa sednice KŽD, kako bi iz njega mogla da se informiše o toku sednice i razmatranju dokaza u konkretnom slučaju ali joj isti nije predstavljen i ostalo je nejasno da li je on uopšte vođen, što je obaveza u smislu čl.14, stav 1. Administrativnog uputstva br.06/2014. Predsednik KŽD se izjasnio da što se tiče procedure Komisija nije vodila računa o tome, da li je u predmetu žalioca, DDAM, koji vrši poslove sekretarijata za KŽD, izvršio obaveze u smislu čl. 10 navedenog uputstva, niti ih je Komisija, prilikom zakazivanja termina sednice, podsetila na obavezu predviđenu poslovníkom o radu. Nakon što je pravna savetnica zatražila mišljenje o vrednovanju nekoliko dokaza, koje je žalilac predstavio IO i to: kopija rezervnog dokumenta lične karte bivše Jugoslavije br.SK119805, kopija lične

karte CP10774513, potvrda Opštine Istok br.05/2014 od 11.06.2014. kojom se potvrđuje boravak žalioca na Kosovu od 1965.g do 1999.g. koja je i izdata u svrhu regulisanja državljanstva žalioca i kopija pasoša SFRJ br. 095456 sa rokom važnosti od 22.08.1994 do 22.08 1999.g. Predsednik KŽD se izjasnio da u dosijeu žalioca nije bilo svih dokaza navedenih u žalbi žalioca, između ostalog kopije pasoša bivše Jugoslavije, jer da je on video ovaj dokaz, on bi sigurno odlučio u korist žalioca. Pravna savetnica IO je, nakon izlaganja predsednika KDŽ, konstatovala da KDŽ nije pažljivo razmotrila i vrednovala sve dokaze, jer je isti dokument naveden u obrazloženju odluke KDŽ, što znači da je isti bio predstavljen KDŽ kao dokaz, koji neosporno potvrđuje prebivalište žalioca u smislu čl.32 Zakona o državljanstvu Kosova, i čl.3 i 4 AU br.05/2014, kao i navedena potvrda izdata od Opštine Istok.

III. RELEVANTNI INSTRUMENTI

14. Ustav Republike Kosova (u daljem tekstu Ustav RK) u članu 5 stav 1 definiše: *“Službeni jezici u Republici Kosovo su Albanski i Srpski jezik.”*
15. Ustav RK u članu 14 definiše: *„Sticanje i gubitak prava na državljanstvo Republike Kosovo se reguliše zakonom.“*
16. Ustav RK, u članu 24 stavovima 1 i 2 navodi:
„1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.
2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa“.
17. Ustav RK u članu 31 definiše: *“Svakom se licu garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti”.*
18. *Zakon o zaštiti protiv diskriminacije br. 05/L-021*, u članu 1 stav 1 navodi: *„1. [...] uspostavljanje jednog opšteg okvira za sprečavanje i borbu protiv diskriminacije po osnovu nacionalnosti ili veze sa nekom zajednicom društvenog ili nacionalnog porekla, rase, etničke pripadnosti, boje kože, rođenja, porekla, pola, rodne pripadnosti, rodnog identiteta, seksualnog opredeljenja, jezika, [...] ili na drugoj osnovi, u cilju sprovođenja principa jednakog tretmana.“*
19. *Zakon o upotrebi jezika br. 02/L-37* (u daljem tekstu *Zakon o upotrebi jezika*), u članu 1 stav 2 navodi: *“Ravnopravan status Albanskog i Srpskog jezika kao službenih jezika Kosova, jednaka prava za njihovu upotrebu u svim institucijama Kosova;“*
20. *Zakon o upotrebi jezika* u članu 2 navodi:
“2.1. Albanski i Srpski i njihovi alfabeti su službeni jezici na Kosovu i imaju ravnopravan status u Kosovskim institucijama.
2.2. Sva lica imaju jednaka prava što se tiče upotrebe službenih jezika u Kosovskim institucijama.“
21. *Zakon o upotrebi jezika* u članu 4 navodi:
“4.1. U centralnim institucijama Kosova, se primenjuje jednakost službenih jezika.

4.2. " Svaka osoba ima prava da komunicira i da prima dostupne usluge i javne dokumente od centralnih institucija Kosova na bilo koji službeni jezik. Sve centralne institucije su dužne da osiguraju da svaka osoba može komunicirati i može dobiti dostupne usluge i javna dokumenta od njihovih organa i institucija na bilo koji službeni jezik. "

22. Zakona o državljanstvu Kosova br. 04/L-215, u članu 32 stav 1,3 i 4 navodi:
- „1. Sve osobe, koje su 1. Januara 1998 godine bile državljani Federativne Republike Jugoslavije, a da su ovog datuma imale stalno prebivalište na Kosovu, smatraju se državljaninom Republike Kosova i registriraju se kao takvi u registar za državljane, bez obzira na mesto stanovanja ili državljanstva koje aktualno imaju.*
- 3. Upis lica utvrđene u stavovima 1 i 2 ovog člana u registar državljana vrši se na zahtev lica koja ispunjava predviđene uslove u ovom članu.*
- 4. Nadležni organ utvrdiće posebnim podzakonskim aktom kriterijume na osnovu kojih se dokazuje dokaz o državljanstvu Federativne Republike Jugoslavije i stalni boravak u Republici Kosova dana 1. januara 1998 god. “*
23. Zakon o upravnom postupku br. 02/L-28 (u daljem tekstu ZUP) u članu 3 stav 1 navodi: *„Princip zakonitost, 3.1. Organi javne uprave vrše administrativne delatnosti u skladu sa zakonodavstvom koje je na snazi na Kosovu, u okviru nadležnosti koje su njima zadate i shodno cilju za koji su zadate ove nadležnosti. “*
24. ZUP u članu 5 stav 2 navodi: *„ Organi javne uprave ne smeju praviti razlike kod fizičkih i pravnih lica u toku upravnog postupka na osnovu: pola, boje, jezika, političke ili druge pripadnosti, nacionalnog ili društvenog porekla, bogatstva, rođenja ili nekog drugog statusa. “*
25. ZUP u članu 55 stav 1 navodi: *„Nadležni organ traži i upoznaje se sa svim dokazima koji su potrebni za donošenje konačne odluke, koristeći za ovaj cilj sve metode dokazivanja koje su dozvoljene zakonom. “*
26. ZUP u članu 56 stav 2 navodi: *„56.2. Sa ciljem da bi podržali svoje tvrdnje, zainteresovane stranke mogu svojim zahtevima za pokretanje upravnog postupka priložiti razna dokumenta ili činjenice. Zainteresovane stranke mogu takođe zatražiti nadležnom organu javne uprave da preduzme potrebne mere da bi obezbedio korišćenje dokaza koji su njima na raspolaganju tokom upravnog postupka. “*
27. ZUP u članu 112 navodi: *„Obaveštenje o administrativnim aktovima izdaje se u roku od 8 dana od dana izdavanja istog osim slučajeva kad je zakonom predviđen neki drugi rok. “*
28. Administrativno uputstvo (MUP) br.05/2014, o kriterijumima koji sadrže dokaze o državljanstvu bivše SFRJ i stalnom prebivalištu na teritoriji Kosova od januara 1988.g.(u daljem tekstu AU br.05/2014), u članu 3 stav 1,3 i 4 navodi:
- “ 1. Sva lica koja 1 januara 1998 god. su bila državljani bivše Federativne Republike Jugoslavije i do tog datuma imale su stalno prebivalište na Kosovu i mogu dokazati njihov status, smatraju se državljani Republike Kosova i upisuju se kao takvi u registru drzavljana.*
- 3. Radi dokazivanja državljanstva bivše FRJ-a lica moraju da podnesu jedan od službenih dokumenata dole utvrđeni i izdatih pre 1 januara 1998 god. ili neki drugi dokaz:*
- 3.1. Uverenje o državljanstvu biše FRJe;*

- 3.2. Izvod iz matične knjige rođenih, izvod venčanih;
- 3.3. Pasoš FRJ-e, lična karta FRJ-e;
- 3.4. Svaki drugi dokumenat koji potvrđuje državljanstvo FRJ-e; “
4. U nedostatku službenih dokumenata iz stava 3 ovog člana mogu se uzimati u obzir i neki drugi dokazi uključujući dokaze koji potvrđuju da lica su ispunila sve uslove državljanstva FRJ-e. DD u okviru MUP-a procenjuju te dokaze i donose odgovarajuću odluku.“
29. AU 05/2014, u članu 4 stav1 tačka 1.2 navodi:
- „1. Lice koja dokazuje daje bio stalni stanovnik Kosova 1 januara 1998 god.prema članu 32 Zakona Br.04/L-215 o Državljanstvu Kosova, nezavisno od njihovog sadašnjeg mesta boravka i državljanstva, ukoliko ispunjava sledeće kriterijume:
- 1.2. Je boravio na Kosovu neprekidno u periodu najmanje od 5 godina pre 1. januara 1998 god.“
30. Administrativno uputstvo (MUP) br.06/2014 za osnivanje i određivanje poslovnika o radu KDŽ (u daljem tekstu AU br.06/2014), u članu 4 navodi: „Sekretarijat ODAM/OD će služitiu cilju sekretarijata za Žalbenu Komisiju za državljanstvo.“
31. AU br.06/2014 za osnivanje i određivanje poslovnika o radu KDŽ u članu 10, stavovima 1,2 i 3 navodi:
- „1. Sekretarijat će obavestiti podnosioca žalbe u roku od osam (8) dana pre održavanja sednice, Komisija za žalbe za drzavljanstvo, razmatraće žalbu.
2. Ovo obaveštenje će pružiti priliku da postave žalioca da u roku od tri (3) dana ukoliko podnosilac želi da ima suđenje pred Komisije za žalbe za državljanstvo. Cilj rasprave je da je zaliocu bude pružena prilika da razjasni žalbu.
3. Ako podnosilac žalbe nije dostavio zahtev za saslušanje u roku, Žalbena komisija za državljanstvo može razmatrati žalbu u raspravu na osnovu dostavljene dokumentacije.“
32. AU br.06/2014 u članu 11, stav 1,2 i 3 navodi:
- „1. Podnosilac žalbe i DD imaju pravo da prisustvuju na saslušanju žalbe.
2. Podnosilac žalbe može da bude zastupljen od advokat ovlašćen pismenim putem.
3. Strane će biti pismeno obaveštene o vremenu, datumu i mestu gde će se održati sednica, najmanje tri (3) dana pre održavanja iste.“
33. AU br.06/2014 u članu 14, stavovima 1 i 2 navodi: „1. Za svaku sednicu Žalbene Komisije za Državljanstvo se vrši pismeni zapisnik koji se potpisuje od strane rukovodi oca svih prisutnih članova i zapisničara.“
34. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima(10. decembar 1948.) u članu 15 navodi:
- „1. Svako ima pravo na državljanstvo.
2. Niko ne sme samovoljno biti lišen svog državljanstva niti prava da promeni državljanstvo.“
35. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (4. novembar 1950) u članu 6 stav 1 (u daljem tekstu “Konvencija”), u prikladnom delu navodi:
- „Svako tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama [...] ima pravo na poštenu i javnu raspravu u razumnom vremenskom roku [...].“

IV. ANALIZA

36. Na samom početku, Ombudsman primećuje da jezgrovita odredba člana 15. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima iz 1948. godine, svakom pojedincu, bez obzira gde se nalazi, daje pravo na pravnu vezu sa državom po osnovu državljanstva, kao jednog od temeljnih ljudskih prava.
37. Budući da je državljski status važan uslov za sticanje mnogih prava (političkih, građanskih, ekonomskih, socijalnih, kulturnih i drugih), neophodno je hitno rešavanje tog pitanja i nadležni državni organi su dužni poštovati pravne akte i otkloniti administrativne prepreke koje mogu dovesti do nekog od oblika diskriminacije, bilo kog građanina u postupku sticanja državljanstva, kako bi se olakšalo ostvarivanje statusnih pitanja jer državljanstvo se može opisati i kao "pravo da se uživaju prava".
38. Isti princip sadržan je i u Ustavu Republike Kosovo, u članu 24 stav 1 i 2 i članu 31 koji svakom licu garantuju jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao i jednaku zaštitu prava pred državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti, što je bliže uređeno Zakonom o zaštiti protiv diskriminacije br. 05/L-021.
39. U konkretnom slučaju Ombudsman podseća da je pitanje ravnopravnog statusa albanskog i srpskog jezika, kao službenih jezika Kosova i njihove ravnopravne upotrebe u svim institucijama Kosova, regulisano Ustavom (čl.5) i Zakonom o upotrebi jezika br. 02/L-37 i kao takvo se, bez izuzetka i u potpunosti treba poštovati i primenjivati, jer na osnovu neospornih činjenica u predmetu žalioca, navedenih u tačkama 10 i 11 ovog izveštaja, ovo nije bio slučaj.
40. Ombudsman konstatuje da je bilo povrede prava žalioca na upotrebu službenih jezika u RK. Ovo pravo žalioca, dovedeno je u saglasnost sa Zakonom o upotrebi jezika, tek nakon preporuke pravne savetnice IO.
41. Ombudsman podseća da načelo zakonitog postupanja u smislu člana 3 stav 1. ZUP daje podnosiocima zahteva određene garancije, uključujući da " *Organi javne uprave vrše administrativne delatnosti u skladu sa zakonodavstvom[...]u okviru nadležnosti[...] i shodno cilju.* "
42. Što se tiče samog postupka nadležnih organa MUP-a, u konkretnom slučaju, Ombudsman polazeći od nespornih činjenica, navedenih u tački 12 ovog izveštaja, konstatuje da u smislu člana 10, AU br. 06/2014, nije poštovan poslovnik o radu i žalilac nije bio obavešten o terminu razmatranja njegove žalbe pred KDŽ, čime žalioцу nije data mogućnost i uskraćeno mu je pravo da prisustvuje ili bude zastupljen od advokata u postupku razmatranja iste i da pruži dodatna razjašnjenja u vezi sa njegovim zahtevom. Odnosno, uskraćena mu je mogućnost da prati postupak i sudeluje u njemu i preduzima sve zakonom dopuštene radnje u upravnom postupku u smislu prikladnih odredaba ZUP-a. Ovakvo postupanje može se okarakterisati kao arbitrarnost nadležnog organa MUP-a u vršenju svojih nadležnosti i kao takvo predstavlja prepreku u pristupu pravima.
43. Ombudsman je mišljenja da je DDAM-KDŽ, u smislu člana 55.stav 1. ZUP-a, zbog samog značaja prava o kom se odlučuje, trebao iskoristiti i druge metode u dokazivanju, koje su, kao nadležnom organu, vrlo lako bile dostupne i radi verifikacije dokaza, izvrši uvid u postojeću evidenciju ličnih dokumenata građana iz perioda pre 1. januara 1998.g, kojom MUP raspolaže.

„55.1. Nadležni organ traži i upoznaje se sa svim dokazima koji su potrebni za donošenje konačne odluke, koristeći za ovaj cilj sve metode dokazivanja koje su dozvoljene zakonom.“

44. Što se tiče razmatranja i vrednovanja podnetih dokaza u konkretnom slučaju, a na osnovu utvrđenih činjenica iznetih u tački 12 ovog izveštaja, tumačenja zakona kao i same procedure, Ombudsman primećuje da MUP-DDAM-KDŽ, nije sa dužnom pažnjom pregledala sve dokaze iz spisa predmeta, usled čega su u postupku odlučivanja učinjene materijalne i formalne greške.
45. Ombudsman je, u pogledu vrednovanja podnetih dokaza u konkretnom slučaju, polazeći od činjeničnog stanja iznetog u tački 12 ovog izveštaja, mišljenja da žalilac ispunjava uslove u smislu: čl.32 Zakona o državljanstvu Kosova; čl.3, stav 1,3 i 4, i člana 4, stav 1.2. AU 05/2014. za upis u registar državljana RK.

ZAKLJUČAK

46. Sledom navedenog, Ombudsman zaključuje da je tokom upravnog postupka MUP-DDAM-KDŽ, kao nadležan organ u konkretnom slučaju, povredio pravo žalioaca na državljanstvo, pravo žalioaca na upotrebu jezika, kao i pravo na pravičnu raspravu garantovanih pozitivno pravnim propisima.

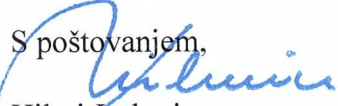
PREPORUKE

Ombudsperson preporučuje da MUP:

- **Obezbedi, da tokom administrativnih radnji DDAM-KDŽ, uzima u obzir i daje svim faktorima koji se odnose na određeni administrativni akt valjanu procenu. DDAM treba uspostaviti ravnotežu između javnih i privatnih interesa u cilju izbegavanja nepotrebnih interferencija u pravima i interesima fizičkih i pravnih lica. Okončanje postupka pred Sud ne predstavlja delotvoran pravni lek imajući u vidu dužinu postupka van razumnih granica, što predstavlja kršenje prava iz čl 31 i 32 Ustava.**
- **Obezbedi da u svim slučajevima u kojima se odlučuje o državljanstvu DDAM- KDŽ, u postupku odlučivanja ispoštuje Zakon o upotrebi jezika.**

U skladu sa članom 132. stav 3. Ustava Republike Kosovo i članom 25. Zakona o Ombudsmanu br.05/L-019, zamolio bih Vas da nas obavestite o postupcima koje će MUP Kosova preduzeti po ovom pitanju, kao odgovor na napred date Preporuke. Takođe, zamolio bih Vas da odgovor u vezi ovog pitanja dostavite najkasnije do 25. Decembra 2015.g.

S poštovanjem,

Hilmi Jashari
Ombudsman

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

Prishtinë, më 25 nëntor 2015

Z. Skënder Hyseni, ministër
Ministria e Punëve të Brendshme

I nderuar z. Hyseni,

Nëpërmjet kësaj shkrese dua t'ju njoftojë se sot më 25 nëntor 2015, kam nxjerrë një raport me rekomandime në të cilin kemi evidentuar shkelje ligjore nga Departamenti për Shtetësi, Azil dhe Migrim në lidhje me trajtimin e rastit të z. Hivzja Bukviq.

Pas trajtimit të ankesës së z. Bukviq, kam konstatuar se gjatë procedurës administrative Departamenti për Shtetësi, Azil dhe Migrim e po ashtu edhe Komisioni i Ankesave për Shtetësi si organe kompetent në këtë rast kanë shkelur të drejtën e ankuesit për shtetësi, të drejtën e ankuesit për përdorimin e gjuhës dhe të drejtën për një gjykim të drejtë, të drejta këto të garantuara me dispozitat ligjore në fuqi.

Meqenëse Departamenti për Shtetësi, Azil dhe Migrim funksionon në kuadër të ministrisë që Ju e udhëhiqni, ju lutem që të ndërmerrni masa që ky raport të adresohen drejt dhe që rekomandimet tona të gjejnë zbatim.

Ju lutem, gjeni të bashkëngjitur raportin në fjalë.

Bashkëngjitur: Raporti A. nr. 290/2015

Me nderime,

Hilmi Jashari
Avokat i Popullit